ชื่อเรื่อง การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนบงใต้

ในนรังพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 2

ผู้วิจัย วนิดา ปุณปิตตา

กรรมการที่ปรึกษา ดร.ละม้าย กิตติพร

ดร.ชรินดา พิมพบุตร

ค.ม.(การบริหารการศึกษา) ปริญญา

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) สภาพและปัญหาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนบงใต้โนนรังพัฒนา 2) หาแนวทาง การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียน และ 3) ติดตามและประเมินผล การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 15 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 31 คน กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย คณะครูและนักเรียนโรงเรียนบงใต้ในนรังพัฒนา ปีการศึกษา 2560 ที่เข้าร่วมวิจัย โดยใช้กระบวนการวิชัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการ 2 วงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการ ปฏิบัติการ (Action) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นการสะท้อนกลับ(Reflection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบทดสอบและ แบบสังเกตการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า เฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ความก้าวหน้าและการวิเคราะห์เชิงเนื้คหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนบงใต้โนนรังพัฒนา ปรากฏดังนี้ ด้านสภาพเกี่ยวกับการ พัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าการจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะและจัดระเบียบสิ่งของเครื่องใช้ รวมทั้งการปรับปรุงซ่อมแซมแก้ไขจุดเสีย

ต่างๆ ยังน้อยโดยภาพรวมด้านบริเวณโรงเรียน ยังต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอีกหลายด้าน ส่วนด้านปัญหา พบว่าครูผู้รับผิดชอบสถานที่ต่างๆ ในบริเวณโรงเรียน ยังขาดการ มอบหมายงานที่เป็นขั้นตอน รวมถึงการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลหรือของเสียยังไม่ เป็นระบบ ขาดการวางแผนด้านความปลอดภัยและมาตรการการป้องกันความปลอดภัย ทำให้ไม่เลื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

- 2. แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน บงใต้โนนรังพัฒนา สรุปได้ดังนี้ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัด กิจกรรม 5ส 2) การดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของ นักเรียน จำนวน 4 บริเวณ คือจุดพัฒนาพื้นที่โดยรอบโรงเรียน จุดพัฒนาห้องเรียน และอาคารเรียน จุดพัฒนาห้องสุขา และจุดบริการน้ำดื่ม 3) ศึกษาดูงานนอกสถานที่ จากโรงเรียนต้นแบบ และ 4) การมอบหมายงานและการนิเทศติดตาม
  - 3. ผลการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียน ปรากฏดังนี้
- 3.1 จุดพัฒนาพื้นที่โดยรอบโรงเรียน พบว่ามีการจัดสิ่งแวดล้อมที่สะอาด น่าอยู่ ทำให้รู้สึกปลอดภัย มีการกำจัดสิ่งปฏิกูล ขยะมูลฝอยและของเสียที่ถูกวิธี มีการจัดการขยะในโรงเรียนอย่างเป็นระบบและครบวงจร
- 3.2 จุดพัฒนาห้องเรียนและอาคารเรียนพบว่ามีการจัดห้องเรียน และอาคารเรียนได้ดีมาก มีการจัดทำความสะอาด5ส และการจัดทำความสะอาด Big Cleaning Day ซึ่งนักเรียนก็ให้ความร่วมมือดีมาก ทำให้สภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และอาคารเรียนสะอาดดีมาก ทำให้มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้
- 3.3 จุดพัฒนาห้องสุขา พบว่าโรงเรียนมีห้องสุขาที่เป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน มีการควบคุมกำกับดูแลรักษาความสะอาดของส้วมและบริเวณโดยรอบ มีการกำจัดกลิ่นภายในห้องสุขาและบริเวณโดยรอบ รวมถึงวิธีการปลูกฝังและส่งเสริม นักเรียนให้มีพฤติกรรมการใช้ส้วมอย่างถูกต้อง
- 3.4 ผลการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียน จุดการบริการ น้ำดื่มพบว่า มีการจัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอ การจัดเก็บภาชนะเก็บน้ำ และภาชนะดื่มน้ำที่ถูกสุขลักษณะเพื่อป้องกันการปนเปื้อนฝุ่นละออง แมลง พาหนะนำโรค มีการจัดหาที่เก็บสำรองน้ำ และมีการรักษาสภาพมาตรฐานคุณภาพน้ำดื่ม

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียน

TITLE The Development of a Learning Environment for students at

Bongtainonrungpattana School under the Office of Sakon Nakhon

Primary Educational Service Area 2

AUTHOR Wanida Poonnapitta

ADVISORS Dr.Lamai Kittiporn

Dr.Charinda Pimpabud

DEGREE M.Ed. (Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2018

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to investigate conditions and problems of a learning environment for students at Bongtainonrungpattana School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2, 2) to establish guidelines for developing a learning environment for students, and 3) to monitor and evaluate the effects after developing a learning environment for students. The samples were15 co-researchers and 31 informants. The target group for development consisted of teachers and students at Bongtainonrungpattana School in the 2017 academic year. The research employed two spirals of a four-stage participatory action research comprising planning, action, observation, and reflection. The instruments were an interview form, a questionnaire, a test, and an observation form. Quantitative data were analyzed by mean, standard deviation, percentage of progress and content analysis.

The findings of this research were as follows:

- 1. The conditions and problems concerning the development of a learning environment for students in Bongtainonrungpattana School revealed that:
- 1.1 In terms of conditions, safe and hygienic school environment, supplies and equipment organized, and maintenance and repairing of school facilities were limited. As a whole, many school areas still needed to improve.

1.2 In terms of problems, there was a lack of systematic task assignment for teachers in charge of school areas, and disposal of solid waste and sewage or waste. In addition, the planning for safety and precautions were not conducive to teaching and learning.

- 2. The guidelines for developing learning environment for students at Bongtainonrungpattana School comprised: 1) A workshop concerning 5s activities; 2) Activity implementation involving four areas–school surrounding area, classroom and school building, restroom, and drinking water area; 3) A field trip visit to prototype schools; and 4) Work assignment and follow–up supervision.
  - 3. The effects after the intervention revealed that:
- 3.1 In term of improving school surrounding areas, the school surrounding areas were clean, pleasant and safe. The systematic and full cycle of sewage disposal, solid waste and waste management were set.
- 3.2 In terms of cleanliness of classroom and school building, the management of classroom and school building were better. The 5s activities and the Big Cleaning Day were implemented. The students engaged and participated in such cleaning activities. Consequently, the classroom environment and school buildings were clean and appropriate for learning and teaching management.
- 3.3 In terms of restroom improvement, the school provided the restrooms according to the requirements of school standards. The monitoring concerning the cleanliness of toilet and surrounding area were set, including the removal of odors in the toilet and surrounding areas. The provision of cultivation and encouragement for students to have proper toilet habits was included.
- 3.4 In terms of drinking water service supply, the school provision of clean drinking water was sufficient. The water containers and hygienic drinking water containers were in properly stored, preventing contamination, including dust, insecticides, and infectious insects. The provision of water storage tanks were allocated and maintained an excellent standard of drinking water.

Keywords: Learning Environment, Development of Student Learning Environment